

TANMENET

Szerb Antal Gimnázium

Műveltségi terület: Művészet
Tantárgy: Művészeti ismeretek
Évfolyam: 12.

MŰVÉSZETI ISMERETEK (EMELT) 12. ÉVFOLYAM

Művészeti ismeretek (emelt) 12.

Óraszám

Iskolai: 37x3 óra

TÉMAFELOSZTÁS

- A vizuális nyelv: 8x3 óra
- Kifejezés, képzőművészet 12x3 óra
- Vizuális kommunikáció 12x3 óra
- Egyéb didaktikai feladatra 5x3 óra

Cél :

- A személyiség sokoldalú fejlesztése
- Az esztétikai minőség helyes megítélése.
- A hazai és egyetemes művészeti értékek megbecsülése.
- Az önkifejezés fejlesztése
- A filmkultúra megismerése
- A manuális technikák jobb megismerése
- A gondolatok kifejezésének lehetőségei és alkalmazásuk a vizuális nyelv segítségével, a kifejező-közli nyelv különbségeire való rávilágítás.

Követelmény

A tanuló

- Legyen képes a vizuális és a zenei kifejezés hasonlóságainak szóbeli ismertetése
- Értse a képi hatáselemek, motívumok jelentésének viszonylagosságát.
- Legyen képes az esztétikai minőségek megítélésére.
- Legyen tájékozott a művészettörténet nagy korszakaiban
- Ismerje a kor és a műalkotás közötti összefüggést.
- Tudjon saját szavaival elemezni egy képzőművészeti alkotást.
- Legyen jártas a reklámok álló- és mozgó nyelvi elemzésben

Tartalom:

➤ Plakát (arc kiállítás)	3óra
➤ Vonalkarakterek (vázlat/kroki/tanulmány)	3óra
➤ Bunuel: Az öldöklő angyal (film, filmelemzés)nyitott film	3óra
➤ Kroki/ kontrollgyakorlat	3óra
➤ Sajtófotó kiállítás (dokumentum fotó) /Art market /	3óra
➤ Dokumentáció (gipszöntés /pozitív.negatív formák/) fotó	3óra
➤ Film forgatókönyv írás	Önarckép
➤	Régi fénykép
➤	Festmény
➤	Újságcikk
➤	Zene
➤ Színtan:	3óra
➤ Kontrasztok: A hét szín kontraszt	21óra
➤ Montázs: könyvborító, CD-borító	3óra
➤ Tipográfia (arany metszés)	6óra
➤ Levélpapír tervezés	3óra
➤ Újságoldal tervezés	3óra
➤ Szépművészeti Múzeum	3óra
➤ Frottázs	3óra
➤ Bergman: Trilógia	9óra
➤ Szabó István:	3óra
➤ Magyar filmrendezők	9óra
➤ Rézkarc	6óra
➤ Fedőfestés	6óra
➤ A forgatókönyvek alapján filmkészítés	6óra

TANMENET

Szerb Antal Gimnázium

Műveltségi terület:
Tantárgy:
Évfolyam:

Művészet
Művészeti ismeretek
12.

MŰVÉSZETI ISMERETEK 12. ÉVFOLYAM

MŰVÉSZETEK

12. évfolyam

Alapelvek, célok és feladatok

A Művészetek műveltségi terület alapja a nemzeti és az egyetemes emberi kultúra, valamint mindennapi életünk, tervezett-alakított környezetünk és a természet esztétikai jelentésekkel is bíró tartománya. E tág kultúraértelmezésből következően sokféle lehetőség adódik a tanulók sajátos megismerési módjainak, tevékenységeinek érvényesüléséhez.

E területek közös jellemzője érték közvetítő és értékőrző mivoltuk, továbbá az, hogy aktív befogadásra, sőt alkotásra is készítetnek. A művészetek műveltségterület tehát egyaránt fejleszti a teremtés és a létrehozás képességeit, valamint a megismerés, a befogadás és a művészettel való élés képességeit.

A Művészetek műveltségi részterületei az Ének-zene, a Tánc és dráma, a Vizuális kultúra, a Mozgóképkultúra és médiaismeret. Mindezek - mai művészetfelfogásunk szerint - önálló művészeti ágazatok. Bár számos rokon vonással rendelkeznek, kialakulásuk, kifejezőmódjuk és az adott korban betöltött szerepük szempontjából igen különbözőek. (Az egyes művészeti területekhez szorosan kapcsolódó alapelvek az adott fejezet elején olvashatók.)

A nevelésben betöltött szerepükkel egymás hatását viszont erősítik, mivel mindegyik célja, hogy a művészetekről mint az alkotás, a megismerés, a kommunikáció összetett formáiról olyan élményszerű tapasztalatokat, ismereteket nyújtson, amelyek nagyban hozzájárulnak a legkülönbözőbb képességek fejlesztéséhez, a harmonikus személyiség kialakulásához.

Több műveltségi részterületnek is célja - a sajátos kifejezési eszközeivel kapcsolatos ismeretszerzés és képességfejlesztés mellett - a kultúra köznapi jelenségeinek kritikai feldolgozása, a legfontosabb kommunikációs módok tanulmányozása. Ily módon az órai tevékenységek kapcsolódhatnak művészi alkotásokhoz és a mindennapi élet megnyilvánulásaihoz egyaránt.

A különböző művészeti területekkel összefüggő gyakorlati tevékenységek, kreatív feladatok által az ismeretek élményszerűvé, a tanulók sajátjává válnak, segítik a mélyebb megismerést és fejlesztik a kreativitást. Céljuk a képességek fejlesztése, a szellemi, lelki tulajdonságok gyarapítása, az esztétikai fogékonyság, a fantázia, az érzékenység fokozása. A művészetekkel való foglalkozás hozzájárul az észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez.

A művészetek tanítása mással nem helyettesíthető módon járul hozzá a nemzeti és az európai azonosságtudat kialakításához, a kultúra hagyományos és mai értékeinek megismertetéséhez,

közös élményanyaggal szolgálva az összetartozás érzésének erősítését. A művészeti örökség és a belőle kibontakozó kortárs művészetek megismertetésével a művészeti nevelés segítséget nyújt a fiataloknak, hogy saját koruk kultúrájában jobban eligazodjanak, felismerjék és becsüljék a ma születő értékeket is. A nemzeti és az európai kultúra mellett a más kultúrák értékeivel való megismerkedés nyitottságukat fokozza, felkelti és fejleszti az új iránti kíváncsiságukat, toleranciájukat.

A művészeti nevelés hatékonyságát fokozhatja, ha a művészetek más műveltségi területekkel összefonódva is megjelennek az iskolai gyakorlatban.

A fejlesztési feladatok szerkezete

Vizuális kultúra

1. Megismerő-, befogadóképességek
  - 1.1 Közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozási képessége - motoros készségek
  - 1.2 Ismeretszerzési képességek - tanulási képességek - térbeli tájékozódás
  - 1.3 Kommunikációs képességek
2. Kreativitás
  - 2.1 Alkotóképességek
  - 2.2 Problémamegoldó képesség
3. Önismeret, önértékelés, önszabályozás

Mozgókép-kultúra és médiaismeret

- Megfigyelés
- Ismeretszerzés
- Kommunikáció
- Értelmezés, elemzés, tolerancia
- Kritikai gondolkodás, problémaérzékenység
- Önismeret, együttműködés, választás, tolerancia, alkotásra való beállítódás

Vizuális kultúra

A Vizuális kultúra tanításának célja hozzásegíteni a tanulókat a sajátos képi közlések, vizuális művészeti alkotások mélyebb átéléséhez, értelmezéséhez. Célja továbbá azoknak a képességeknek, készségeknek a fejlesztése, ismereteknek az átadása, amelyek a vizuális kommunikáció magasabb szintű műveléséhez, a látható világ használatához, alakításához, a kreativitás fejlesztéséhez szükségesek. A műveltségterület nem csupán a hagyományos képző- és iparművészettel foglalkozik, hanem magába foglalja a vizuális jelenségek, a vizuális közlések köznapi formáit is. Mivel a képzőművészet, a vizuális kommunikáció, illetve a tárgy- és környezetkultúra területei a különböző életkorokban, sőt személyenként is eltérő mértékben képesek kifejteni motiváló hatásukat, és különböző képességek fejlesztésére alkalmasak, fokozott lehetőség nyílik a differenciálásra. A vizuális kultúra megfelelő szintű tanítása meghatározó ismeretszerzési és feldolgozási eszközt biztosít a többi műveltségi terület oktatásához, és hatással van azok elsajátításának színvonalára is.

A táblázatokban azokat a tevékenységeket tüntetjük fel, amelyek leginkább szolgálják az adott képesség, készség fejlesztését. Az életkornak megfelelő fejlesztés a spirális felépítést indokolja, de itt csak az újonnan belépő tevékenységeket említjük, ami nem jelenti tehát azt, hogy abban a képzési szakaszban a már korábban megjelenő tevékenységek ne szerepelnének továbbra is. (A szabadkézi rajzolás például minden szakaszban fontos eleme a képzésnek!)

Fejlesztési feladatok**1. Megismerő-, befogadóképességek****1.1 Közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozási képessége - motoros készségek**

A vizuális nevelés gyakorlati tevékenységeinek egyik célja az érzéki tapasztalás, a környezettel való közvetlen kapcsolat fenntartása, erősítése; a közvetlen tapasztalatszerzés, az anyagokkal való érintkezés, az érzékelés érzékenységének fokozása. Tudatosítani az érzékelés különböző formáinak (látás, tapintás, hallás, kinetikus stb.) kapcsolatát. Kialakítani a látványok élvezetének képességét. A "kéz intelligenciájának" működtetése, a manuális készség életkornak megfelelő módon történő fejlesztése.

12. évfolyam		
Jelenségek megfigyelése adott szempontok alapján, a célirányos figyelem fejlesztése céljából. Érzékelhető tulajdonságok alapján az azonosságok és különbözőségek tudatosítása. Egyszerű téri helyzetek leírása, megjelenítése szabadkézi rajzban. Ismert útvonal rajzának elkészítése. Mozgásélmények megjelenítése. Időbeli folyamatok, változások megfigyelése, ábrázolása. Egyszerű kéziszerszámok használata. Különböző festő technikák kipróbálása.	Látványok, jelenségek kapcsán a célirányos megfigyelés szempontjainak önálló kiválasztása Tájékozódás ismeretlen városi környezetben. Tájékozódás térkép segítségével. Látvány képi, szobrászi eszközökkel történő megjelenítése. Formák helyes arányviszonyainak elemzése, megítélése. Mozgások megfigyelése, megjelenítése. A kifejezés, közlés különböző rajzi technikáinak használata. Kézműves technikák munkafolyamatainak kipróbálása.	Műalkotások, építészeti és természeti térélmények megfogalmazása szóban és ábrázolásban. Műalkotások kompozíciójának elemzése. Új technikák kipróbálása, a technika nyújtotta lehetőségek számbavétele. Makettek, modellek konstruálása. Saját munkák, gyűjtések felhasználása az elektronikus képalakítás során.

1.2 Ismeretszerzési képességek - tanulási képességek - térbeli tájékozódás

A fejlesztés átfogó célja segíteni a tanulókat abban, hogy képesek legyenek a nagy mennyiségű képi információt, valamint az őket érő számtalan spontán vizuális hatást minél magasabb szinten kritikusan feldolgozni, a megfelelő szelekciót elvégezni, értelmezni, arról

önálló véleményt megfogalmazni, különös tekintettel azokra a látványokra, műalkotásokra, amelyek esetében az értelmezés nem teljesen magyarázható a textualitás modellje alapján. A képességek fejlesztése mindvégig három fő képzési területen folyik: a képzőművészet mellett a vizuális kommunikáció köznapi formái, valamint a tárgy- és környezetkultúra műveltségtartalmai képezik a megismerés alapját, illetve a készség és képességfejlesztés "gyakorló terepeit". Mivel ezek a területek számos ponton szorosan kapcsolódnak egymáshoz, illetve gyakran átfedik egymást, lehetséges és kívánatos, hogy az órai tevékenységek során komplex feladatokban, projekteknél szerves egészként jelenjenek meg.

12. évfolyam			
<p>Megadott szempontok alapján tárgyak, anyagok gyűjtése. Különböző tárgyak külső jegyeinek összehasonlítása. Tárgyak, műalkotások csoportosítása különböző szempontok alapján. Műalkotások származási helyének megkeresése térképen. Elemző beszélgetés műalkotásokról. Vizuális jelek jelképek alkotó használata. Képek, látványok, események leírása, leírás alapján kép készítése.</p>	<p>Különböző mozgások vizuális rögzítése, síkbeli, térbeli megjelenítése. Ismerkedés műalkotásokkal. Elemző beszélgetés műalkotásokról. Tárgyakkal, jelenségekkel, műalkotásokkal kapcsolatos információk gyűjtése. A közvetlen környezetben található tárgyakon a forma és rendeltetés kapcsolatának elemzése. Önálló kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban. Rajzos és írásos válasz szóbeli vagy írásbeli kérdésekre. Képek, látványok, események leírása, leírás alapján kép készítése. Ismerkedés egyszerű kifejező és tárgykészítő technikákkal.</p>	<p>Ábra alapján téri helyzet rekonstruálása. Megfigyelt és elképzelt térbeli helyzetek pontos ábrázolása. Tárgyak, jelenségek megadott szempontok alapján történő rajzos felmérése, elemzése, értelmezése. Szabadkézi rajzvázlatok készítése. Időbeni folyamatok képi tagolása, értelmezhető megjelenítése. Reklámok képi eszközeinek elemzése. Műelemzés a formai jegyek alapján. A művészettörténeti korszakok stílusjegyeinek vizsgálata. A tanári előadás önálló jegyzetelése.</p>	<p>Párhuzamok keresése az irodalom, a zene, a dráma, a film és a vizuális művészetek egyes alkotásai között. Összehasonlító tárgyelemzés <i>(pl. különböző kultúrák azonos tevékenységhez kapcsolódó tárgyainak összehasonlítása)</i>. Összehasonlító műelemzés. Gyűjtött információ- és képanyagból írásos összefoglaló készítése, következtetések levonása. Legkiemelkedőbb műalkotások, művészek jellemző kifejezőeszközeinek elemzése. Tájékozódás valamely Európán kívüli kultúra művészetéről a történelmi, kultúrtörténeti összefüggések figyelembevételével. Önálló témakutatás. A vizuális művészeti alkotások csoportosítása, műfaji besorolása. Műalkotások funkcióinak elemzése. Szakkifejezések alkalmazása.</p>

			Kortárs művészeti alkotások elemző feldolgozása.
--	--	--	--

1.3 Kommunikációs képességek

A fejlesztés célja a művészi és a köznapi vizuális közlések értelmezésének segítése, a kifejezés árnyaltságának fokozása. A vizuális "nyelv" alapelemeinek (pont, vonal, folt, forma, tónus, szín, forma stb.) tudatos alkalmazása a közlő, kifejező szándékú alkotásokban.

.11 évfolyam			
Egyszerű közlő ábrák értelmezése, készítése. Az emberi gesztusok értelmezése. Fényképek, újságképek, reklámképek csoportosítása, "olvasása", értelmezése.	A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése, alkotó használata. Képi utasítások követése, illetve ilyenek létrehozása. A sík- és térbeli kifejezés, közlés vizuális nyelvi elemek (vonal, sík, forma, szín) korosztályi szintű használata különböző célú kompozíciókban.	Nem vizuális természetű információk (például a népesség összetétele vagy családja) érzékletes, képi megfogalmazása diagramokban, grafikonokon. Látványok, képek jellemzése, elemzése rajzban, szóban és írásban. A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása.	Egyszerű feliratok készítése. Az alapvető térábrázolási módok célnak megfelelő kiválasztása, alkalmazása. A tömegkommunikáció formáinak csoportosítása. A technikai médiumok képalkotó módszereinek megismerése. Vizuális reklámok elemzése.

2. Kreativitás

2.1 Alkotóképességek

A vizuális nevelés kiemelt fontosságú feladata a kreativitás működtetése, illetve fejlesztése. A fejlesztés célja az örömteli élményt nyújtó, a személyes megnyilvánulásnak legnagyobb teret adó alkotó tevékenység megszerettetése, ezáltal a motiváció fokozása, egy szélesebb értelemben vett alkotómagatartás kialakítása, egyúttal pedig segíteni a művészeti alkotások mélyebb megértését, a katartikus hatású művek átélését. A vizuális alkotó tevékenység, amely a képességek széles spektrumát fejleszti, korosztályonként más-más műfajban és technikákkal történik.

12. évfolyam

Belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezése. Egyszerű tárgyak tervezése, a célszerűség, illetve az

esztétikai szempontok
érvényre juttatásával.
Kísérletezés új
anyagokkal,
technikákkal.
Különböző esztétikai
minőségek tudatos
alkalmazása képi,
plasztikai
megjelenítésben.

2.2 Problémamegoldó képesség

A spirális felépítésnek megfelelően a feladatok fokozottan önálló megoldása bizonyos rutinok, készségek kialakításával kezdődik, és egyre önállóbban végzett tevékenységeken keresztül jut el a projektfeladatok önálló megoldásáig.

12. évfolyam

A kapott feladat
újrafogalmazása.
A problémamegoldás
menetének
megtervezése.
A megoldási
lehetőségek, feltételek
felmérése.
A választás indoklása.
Munkafolyamatok
ésszerű, gazdaságos
sorrendjének
kialakítása.
A problémamegoldás
folyamatának
dokumentálása.
A folyamat elemzése,
értékelése.

3. Önismeret, önértékelés, önszabályozás

A vizuális nevelés gyakorlati tevékenységeinek szinte mindegyike eredeti céljától függetlenül is - személyiségfejlesztő hatású. Motiváló hatásuk mellett segítik az érzelmi gazdagodást, az empátia, az intuíció fejlesztését, az önálló ízlés, belső igényesség kialakulását. Az önreflexió, az önismeret kialakulása révén a céltudatos önszabályozást.

12. évfolyam

Műalkotások
elemzése során saját
vélemény árnyalt

megfogalmazása.
 A személyes preferenciák elemzése, tudatos vállalása.
 Döntési képesség fejlesztése.
 Vonzónak talált sémák elfogadása, illetve sémák felülbírlata.
 Saját alkotófolyamatban a jó és rossz döntések elemzése.
 Saját és mások munkájának elemzése.

Mozgóképkultúra és médiaismeret

A Mozgóképkultúra és médiaismeret a mozgóképi szövegértés fejlesztését és a média társadalmi szerepének, valamint működésének a feltárását célozza. Ez az audiovizuális írás-, olvasástudás alapjainak az elsajátítását és a kritikai médiatudatosság fejlesztését jelenti. A médianevelés olyan képesség- és személyiségfejlesztő eszközrendszer, amely szükséges ahhoz, hogy az állampolgárok az információrobbanás és a modern piacgazdaság korában ténylegesen tudjanak tájékozódni és választani. Mivel a média erősen meghatározza, hogyan gondolkodjunk a világ dolgairól, s hatása vetekszik a hagyományos szocializáció ágenseivel - a családdal és az iskolával -, a mozgóképi- és médiaoktatás a demokráciára nevelésnek és olyan értékek elsajátításának az iskolája, mint a másság elfogadása, a kritikai gondolkodás vagy a tudatos választás képességének a fejlesztése. A mozgóképkultúra és médiaismeret oktatása során a tanulók felkészültséget szereznek a különböző médiaszövegekkel kapcsolatban az önálló és kritikus attitűd kialakítására, és olyan módszereket sajátítanak el, amelyek segítik őket abban, hogy nyitott szemlélettel használják a hagyományos és az új médiumokat.

Fejlesztési feladatok

Értelmezés, elemzés, tolerancia	Mozgóképi szövegekben megfigyelt emberi kommunikáció értelmezése, kifejtése élőszóban és írásban. Sztereotípiák és konvenciók azonosítása a mozgóképi szövegekben. Mozgóképi szövegekben megfigyelt egyszerű (teret és időt formáló) képkapcsolatok értelmezése élőszóban és írásban. Mozgóképi szövegekben megfigyelt kép-hang kapcsolatok értelmezése élőszóban. Vita a média használatával kapcsolatos megfigyelések alapján a média társadalmi szerepéről, működéséről.
Kritikai gondolkodás,	Önálló kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban.

problémaérzékenység	A lényeg kiemelése írott, látott és hallott szövegekből. Mozgóképi szövegek értelmezése alapján feltevések, állítások megfogalmazása a szöveg keletkezésének háttéréről, a közlő (szerző, médiainstanz) szándékairól. Érvek gyűjtése a feltevések mellett és ellen.
Önismeret, együttműködés, választás, tolerancia, alkotásra való beállítódás	Saját médiahasználati szokások kritikus megfigyelésére alapozó tudatos mű- és műsorválasztás. A művekben, műsorokban megjelenő konfliktusok, viselkedési módok és megoldások tudatos-kritikai elemzésén, illetve a valóságismereten alapuló szerepjátékok, szövegképzési gyakorlatok. Egyszerű mozgóképi szövegek létrehozásának előkészítése és azok kivitelezése.

A tudatosítást irányító fontosabb kérdések

- Mi a televízió (mozi, rádió, újság) szerepe az életben és mások életében?
- Befolyásolja-e (és hogyan) a média használata a napirendemet (és másokét)?
- Miben különbözik egymástól a személyes (közvetlen) kommunikáció és a médiumokon keresztül történő (közvetett) kommunikáció?
- Mit tekinthetünk médiumnak?
- Miért élt az ember mindig is a közvetett kommunikáció (pl. a képiség) eszközeivel?
- Miért akarja magát az ember minél inkább természetűen megörökíteni? Hol tartunk ebben most?
- Mit jelent a nyilvánosság az életünkben? Hogyan alakulhatott ki a mai nyilvánosság?
- Hogyan vizsgálhatjuk valamely korban és társadalomban a nyilvánosságot?
- Miféle médium az, amelyik egyszerre ábrázol és reprodukál? Vajon miért képes erre?
- Milyen eszközökkel tereli a mozgóképi szöveg szerzője a figyelmünket? Vajon miért érdemes ennek utánajárnunk?
- Milyen szempontok szerint különböztethetőek meg a mozgóképi szövegek egymástól?
- Mi köze van a valóságnak a médiában megjelenő világhoz, miféle világot jelenít meg a média?
- Kinek az érdeke, hogy sok csatorna sokféle műsort közvetítsen?
- Miért van annyi reklám a világban? Vajon mit lehet és mit nem lehet reklámozni? Milyen szempontok szerint, milyen módon elemezhető egy reklámfilm?
- Miért és hogyan lesz valamiből hír a médiában?

12. évfolyam	
Megfigyelés	A médiaszöveg befogadásának tanulmányozása megadott, majd a tanulók által önállóan javasolt szempontok alapján, az eredmények lejegyzése. Az emberek viselkedésének megfigyelése a valóságban és a filmekben, illetve a televíziós műsorokban megadott, majd a tanulók által önállóan javasolt szempontok alapján. Azonosságok, eltérések regisztrálása, azok lejegyzése. Helyszín- és időviszonylatok, illetve karakter- és konfliktusviszonylatok felismerése, megfigyelése a médiaszövegekben. Lényeges információk, tények azonosítása.
Ismeretszerzés	Mozgóképi szövegek felidézése, rekonstruálása, a mozgóképi

	<p>memória működtetése.</p> <p>Ismeretszerzés személyes és irányított beszélgetésekből, tanári előadásokból, médiaszövegekből, statisztikai táblázatokból, lexikonból, fogalomtárból, szakirodalomból, könyvtárból, internetről.</p> <p>Egyszerű adatfelvételi módszerek, felmérések önálló megtervezése, kivitelezése.</p> <p>Előadások önálló jegyzetelése, a forrásanyagok és az önálló megfigyelések, következtetések szakszerű elkülönítése, jelölése.</p>
Kommunikáció, szövegértés	<p>Az egyszerűbb mozgóképi szövegalkotó kódok felismerése, mozgóképolvasás.</p> <p>Az egyszerűbb mozgóképi szövegalkotó kódok alkalmazása, mozgóképirás.</p> <p>Összetettebb (időben és térben elkülönülő) cselekmények kép- és hangsorozatokkal történő megjelenítése, tagolása.</p> <p>Átélt, elképzelt, hallott esemény mozgóképi (egyéb mediális) megjelenítésének megtervezése, kivitelezése az életkornak megfelelő szinten (etűd).</p>
Értelmezés, elemzés, tolerancia	<p>Mozgóképi szöveggörnyezetben megfigyelt emberi kommunikáció értelmezése, jelentéstulajdonítás élőszóban és írásban.</p> <p>Sztereotípiák és konvenciók azonosítása a mozgóképi szöveggörnyezetben.</p> <p>Mozgóképi szöveggörnyezetben megfigyelt asszociatív-intellektuális képkapcsolatok értelmezése élőszóban és írásban.</p> <p>Mozgóképi szöveggörnyezetben megfigyelt kép-hang kapcsolatok értelmezése élőszóban és írásban.</p> <p>Vita a média használatával kapcsolatos megfigyelések alapján a média társadalmi szerepéről, működésmódjáról.</p> <p>Önálló esettanulmány készítése a médiahasználat és -hatás tárgykörében.</p>
Kritikai gondolkodás, problémaérzékenység	<p>Önálló kérdések megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban.</p> <p>A lényeg kiemelése írott, látott és hallott szövegekből, tartalmi kivonat és headline készítése.</p> <p>Mozgóképi szövegek értelmezése alapján feltevések, állítások megfogalmazása a szöveg keletkezésének háttéréről, a közlő (szerző, médiainstítmény) szándékairól. Érvek gyűjtése a feltevések mellett és ellen.</p> <p>Ellenérvek gyűjtése különböző, a tárgyhoz tartozó, mások által meghatározott álláspontok cáfolatára.</p>
Önismeret, együttműködés, választás, tolerancia, alkotásra való beállítódás	<p>Saját médiahasználati szokások kritikus megfigyelésére alapozó tudatos mű- és műsorválasztás.</p> <p>A művekben, műsorokban megjelenő konfliktusok, viselkedési módok és megoldások tudatos-kritikai elemzésén, illetve a valóságismereten alapuló szerepjátékok, szöveggörnyezési gyakorlatok.</p> <p>Egyszerű mozgóképi szövegek létrehozásának előkészítése és azok kivitelezése.</p> <p>Önportré, portré készítése.</p>

A tudatosítást irányító fontosabb kérdések

- Miért jelentette a technikai képrögzítés megjelenése valóságfelfogásunk gyökeres változását?
- Miben térhet el a játékfilm, a dokumentumfilm, illetve a televízió valóságfelfogása?
- Milyen kifejezőeszközökkel él a mozgókép? Mitől függ a formaalkotó eszközök használata?
- Miért hasadt szét az egységes kultúra népszerű és szerzői kultúrára?
- Mitől függ, hogy az ember miféle kulturális termékeket fogyaszt? Általánosságban van-e érték- vagy színvonalbeli különbség a magas és a szerzői kultúra szövegei között?
- Hogyan ismerhető fel a mozgóképi szövegek esetében a kétféle alkotásmód?
- Fontosak-e a sztárok a modern társadalomban? Miképpen hatnak az emberekre a sztárok? Kiből lehet sztár?
- Vajon hogyan hat ránk a média, mennyire befolyásolja gondolkodásmódunkat, értékítéleteinket? Miképpen lehetne a média tényleges hatásáról megbizonyosodni?
- Hogyan lehetséges, hogy ugyanazt a filmet, televíziós műsort a nézők annyira eltérően értelmezik? Mitől függ a jelentés? Azoktól, akik készítik, vagy azoktól, akik nézik?
- Melyek a meghatározó filmes korstílusok és filmműfajok?
- Milyen tényezők befolyásolják nézői (befogadói) magatartásunkat?
- Kell-e szabályozni a média működését, kell-e előírásokat alkotni az abban közölt tartalmakra vonatkozóan?
- Összeütközésbe kerül-e az erkölcs és a jog a média működése kapcsán?
- Veszélybe kerülhetnek-e az ember személyiségi alapjogai a médiával áthatott társadalmi környezetben? Van-e bármiféle teendőnk állampolgárként ezzel kapcsolatban?

Művészeti ismeretek 12.

Óraszám

Iskolai: 37óra

TÉMAFELOSZTÁS

- A vizuális nyelv: 8 óra
- Kifejezés, képzőművészet 12 óra
- Vizuális kommunikáció 12 óra
- Egyéb didaktikai feladatra 5óra

Cél :

- A személyiség sokoldalú fejlesztése
- Az esztétikai minőség helyes megítélése.
- A hazai és egyetemes művészeti értékek megbecslése.
- Az önkifejezés fejlesztése
- A filmkultúra megismerése
- A manuális technikák jobb megismerése
- A gondolatok kifejezésének lehetőségei és alkalmazásuk a vizuális nyelv segítségével, a kifejező-közlő nyelv különbségeire való rávilágítás.

Követelmény

A tanuló

- Legyen képes a vizuális és a zenei kifejezés hasonlóságainak szóbeli ismertetése
- Értse a képi hatáselemek, motívumok jelentésének viszonylagosságát.
- Legyen képes az esztétikai minőségek megítélésére.
- Legyen tájékozott a művészettörténet nagy korszakaiban
- Ismerje a kor és a műalkotás közötti összefüggést.
- Tudjon saját szavaival elemezni egy képzőművészeti alkotást.
- Legyen jártas a reklámok álló- és mozgó nyelvi elemzésben

Tartalom:

- Orientációs reakció 3 óra
- Vonalkarakterek (vázlat/kroki/tanulmány) 3 óra
- Bunuel: Az öldöklő angyal (film, filmelemzés)nyitott film 2óra
- Kirakat rendezés 1óra
- Névjegykártya és logó tervezése 2óra
- Dokumentumfotó 1óra
- Film forgatókönyv írás Önarckép 2óra
- Kollázs
- Színtan:
- Kontrasztok: A hét szín kontraszt 2óra
- Montázs: könyvborító, CD-borító 1óra
- Tipográfia (arany metszés) 2óra

➤ Levélpapír tervezés	2óra
➤ Újságoldal tervezés	2óra
➤ Könyvespúlt berendezése	2óra
➤ Frottázs /faktúra/struktúra/textúra.	2óra
➤ Bergman: Trilógia	2óra
➤ Szabó István:	1óra
➤ Magyar filmrendezők	2óra
➤ Rézkarc	2óra
➤ Fedőfestés	1óra
➤ A szinopszisok alapján filmkészítés	2óra